

Ime in priimek: \_\_\_\_\_

## Književnost

**Preberi izhodiščno besedilo.**

**1. V katero književno zvrst sodi besedilo? Svojo trditev utemelji.**

---

---

**2. Če je trditev o izhodiščnem besedilu pravilna, obkroži DA, če ni, obkroži NE.**

Tako vrsto besedila imenujemo sonet. DA    NE

V besedilu se pojavlja rima. DA    NE

Število kitic je enako številu verzov v posamezni kitici. DA    NE

Besedilo ima tudi refren. DA    NE

**3. Iz 2. kitice izvemo, da je pesniku všeč, da se črka dopleta s črko v smiselnost besed. Kaj to pomeni?**

---

---

**4. V katerih dveh kiticah je mogoče razbrati misel o minljivosti človeškega življenja?**

---

**5. Preberi 4. kitico in s svojimi besedami napiši, kakšni so opravki, ki jih opravlja pesnik, in kako jih opravlja.**

---

---

---

**6. V besedilu je več primerov poosebitve. Na črto izpiši en primer.**

---

**7. V 3. kitici najdemo primero. Izpiši jo in razloži.**

---

---

---

**8. V pesmi najdemo besede, ki se rimajo. Na črti izpiši eno dvojico besed, ki se rimata.**

---

---

**9. Napiši značilnosti lit. vrst in za vsako dopiši primer.**

glosa –

pripovedka –

basen –

ep –

**10. Na črtico pred avtorja napiši ustrezno številko in črko. (10)**

___ ___ A. T. Linhart	1 Po slovesu	A pravljica
___ ___ F. Levstik	2 Županova Micka	B lirski pesem
___ ___ Ljudska	3 Čaša nesmrtnosti	C humoreska
___ ___ F. Miličinski	4 Visoška kronika	Č komedija
___ ___ F. Prešeren	5 Apel in čevljar	D balada
___ ___ S. Jenko	6 Potolčeni kramoh	E epski pesem
___ ___ A. Aškerc	7 Martin Krpan	F pripovedka
___ ___ I. Tavčar	8 Povodni mož	G roman
___ ___ P. Voranc	9 Butalci	H črtica
___ ___ F. Prešeren	10 Železni prstan	I sonet

**11. Ponovi literarna obdobja do konca moderne; značilnosti; avtorje, njihova dela, pomen.**

**12. Ponovno preberi izhodiščno besedilo. Nato tvori svoje besedilo v nevezani besedi in vanj vključi:**

- kaj je o človeškem življenju spoznal pesnik (1. kitica),
- kakšen je zaradi tega spoznanja njegov odnos do življenja; svojo trditev ponazori s primerom iz pesmi,
- kaj pove pesnik o pomembnosti svojega bivanja (5. kitica) in
- s katerimi besedami to izrazi.

Napiši zaokroženo besedilo do 6 povedi. (Ne odgovarjaj na vprašanja.)

Janez Menart: SPOZNAL SEM ...

Spoznal sem nično, klavrno usodo  
vseh tistih, ki živeli so nekoč,  
in tistih, ki nekoč živeli bodo,  
spoznal usodo lastno in nemoč.

A rad imam, da dež mi v šipe trka,  
da žarek sonca leze čez parket,  
in všeč mi je, ko vidim, da se črka  
dopleta s črko v smiselnost besed.

In rad imam ljubezni bežne hipe  
in praznost, ki se porodi iz njih,  
in zgrbljen list, ki ga zanese v šipe,  
škrtno kot pero, ki piše stih.

Rad se zaganjam v ničeve opravke,  
ki mi nameče jih vsakdanji dan,  
rad izgovarjam nepomembne stavke,  
ki zanje vem vnaprej, da so zaman.

Rad sem v nemirnih sapah smet usode,  
čeprav me včasih je vrtincev strah,  
četudi vem, da bom prešel brez škode,  
kot je zapisano, iz praha v prah.